

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

KOMBINOVANÁ KNIHA - KOMIKS A ILUSTRACE

AŽ ROZTAJE SNÍH, SKOČÍM

Kamila Pokorná

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění
Studijní program Design
Studijní obor Ilustrace a grafický design
Specializace Ilustrace

Diplomová práce

KOMBINOVANÁ KNIHA - KOMIKS A ILUSTRACE

AŽ ROZTAJE SNÍH, SKOČÍM

Kamila Pokorná

Vedoucí práce:

Doc. M.A. Barbara Šalamounová
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně
a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....
podpis autora

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat mé vedoucí práce, doc. Barbaře Šalamounové za vstřícný přístup, cenné připomínky a trpělivost. Velký dík patří rovněž všem, kteří mě podpořili v realizaci mé diplomové práce, zejména tatínkovi za obětavou pomoc při tisku knihy a Vítkovi za pečlivou korekturu textů. V poslední řadě děkuji všem, kteří mě inspirovali a povzbuzovali.

OBSAH

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	
2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	
3. PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY.....	
4. POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	
5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	
A) Knižní a periodická literatura	
B) Internetové zdroje	
6. RESUMÉ	
7. SEZNAM PŘÍLOH.....	

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Kdy jindy se ohlédnout zpět na dosavadní tvorbu, než na konci studia! Ať už jsem se svou odvedenou prací spokojená nebo ne, vím, že mi studium na FDU poskytlo spoustu cenných tvůrčích zkušeností, včetně externích stáží v zahraničí (v Polsku a Portugalsku), ale i prostor pro realizaci mých vlastních myšlenek a nápadů. Ty se postupně formovaly a více či méně uplatňovaly v mých projektech v závislosti na tom, kolik vlastní tvůrčí invence umožňovalo zadání.

V této kapitole se zaměřím spíše na můj aktuální postoj ke své tvorbě a tvoření obecně, než na výčet realizovaných projektů, jež nemají hlubší souvislost s mojí diplomovou prací.

Když jsem tvořila v zimních měsících původní koncept svojí diplomové práce, prošla jsem si staré deníkové zápisy, skici a tvorbu z minulých let, abych se lépe nasměřovala a abych našla nějaký zachytný bod či jednotící společný prvek, který by se uplatnil v mé knize. Zjistila jsem při tom, že se v mé autorské tvorbě od střední školy více či méně projevují témata, symboly a tendence, které se opakují, i když třeba nejsou zřejmé na první pohled a nebyly mi zřejmé ani v době tvoření. Toto směřování jsem vysledovala ve školních pracech, kde jsem byla omezena zadáním specifické formy výstupu či technikou, ale byla mi ponechána svobodná možnost uchopení tématu.

Během studia jsem se naučila využít ve svůj prospěch impulsy, které přicházely zvenčí, a rozšiřovat tak postupně škálu technických dovedností, řešení mnoha problémů spojených s realizací knihy od digitalizace kreseb na papíře přes grafickou úpravu knihy až po tisk a knihařské zpracování.

I když je na formě stále co zdokonalovat, nesmí chybět obsah, kterému přiřkládám v poslední době stále větší pozornost, což mě v autorské tvorbě nasměřovává do konceptuálnějších a symbolič-

tějších pojetí. A tak si uvědomuji, že ta nejzdlouhavější práce je vlastně neviditelná, zvláště když svůj koncept měním od počátku do finále k nepoznání.

Učím se, aby byla moje práce čitelná i pro jiné lidi, což je pro mě hodně těžké, ale díky konzultacím scénářů během studia v ateliéru doc. Šalamounové cítím mnohem větší jistotu.

Zcela otevřeně přiznávám, že nedosahuji a nechci dosáhnout na téměř nemožnou úroveň vytvořit knihu pro všechny. Na druhou stranu doufám a věřím, že mohu dosáhnout na úroveň, kdy vytvořím knihu, která bude dokonce velmi blízká být malému publiku. A zde už se blížím k tomu, co je pro mě tak zásadní a důvodu, proč některé věci, které jsem v životě vytvořila, už nejsou aktuální a proč se naopak některé stále v různých obměnách opakují. To je pro mě důkazem toho, že jsou živé, pravdivé, nadčasové a hodnotné. To, že jsem se rozhodla v patnácti letech jít na uměleckou střední školu a pokračovat ve stejné specializaci (ilustraci) i na vysoké škole, přijímám jako pozitivní zkušenost. I když se v kontextu výtvarné činnosti potýkám čas od času s nedůvěrou okolí (blízkého i vzdáleného) a občas (bohužel) i mou vlastní, vidím určitá rizika na cestě výtvarníka jako součást rozhodnutí jím být i jako výzvu hledat to hodnotné a pravdivé, abych nikdy nemusela litovat této volby.

V mé tvorbě se tedy snažím naplnit mimo jiné hlavně a především svůj vnitřní záměr, který mi dává motivaci překonat jiná úskalí, na která narážím v samotné kresbě, grafické úpravě a při finálním výstupu. Doteď jsem bojovala nejvíce s okolnostmi, které neumím dobře ovlivnit, například technologickými problémy, kdy bývá pá-nem situace tiskárna, nikoli já, a v poslední řadě dnes všudypřítomnými deadliny, se kterými se snažím spřátelit při studiu i v běžném životě. Proto také žádný projekt nepovažuji za dokončený, ačkoli deadline stanovil, že je třeba ho již odprezentovat.

To mne přivádí na další otázku, *proč* tedy umělci tvoří svá díla v době, kdy už není na umění vlastně ani čas a kdy je potřeba zaměřit se na ty důležité věci a problémy, kterých mezi námi a kolem nás ve světě narůstá. Jednou z možných odpovědí by mohlo být právě to, že už jsme natolik zahlceni těmito problémy a svými vlastními životními starostmi, že už přestáváme vidět a cítit „jemné věci“, které však nejsou o nic méně důležité. Zajímavý moment nastává, když nás někdy umění, hudba, kniha nebo film dokáže zpomalit a zjemnit naše vnímání. A pak třeba uvidíme řešení některých starostí nebo pohlížíme na věc z jiného úhlu pohledu. Když se mi stane něco takového, přichází většinou i tvůrčí myšlenky. Nakonec si můžeme sami položit otázku, *proč* s něčím souzníme a *proč* se nás daná věc dotýká. Můžeme se díky tomu inspirovat (nikoli slepě napodobovat) v životě nebo tvorbě a zároveň mít pocit určitého sdílení.

A tak mám v životě a tvorbě mnoho lidí z různého spektra, kteří mě inspirovali a většinou se objevují „na scéně“ vždy jakoby „náhodou“. Velmi mě zaujal komentář čínského malíře Zhanga Xiaoganga ke své tvorbě v reportáži o právě probíhající výstavě v Galerii hl. města Prahy, kde připodobnil prostor vlastního nitra k jevišti, na kterém se pak odehrává komorní divadlo. Líbilo se mi, jak skládá jednotlivé motivy, které jsou pro něj důležité, dohromady do jednoho celku, čímž vzniká někdy absurdní kombinace, jindy nová souvislost, vždy je to však obraz, který má pro něj hlubší smysl a v divákovi vzbuzuje podivné tajemno.

Podobně se snažím přistupovat ke své autorské tvorbě příběhů, v nichž mohu na jeviště pozvat libovolné herce, navléknout jim libovolné kostýmy, rozestavět kolem libovolné rekvizity, zasadit je do libovolných kulis a rozehrát s nimi příběh, jehož autorem jsem já. Baví mě přitom nechat se inspirovat možnostmi, které s sebou přinášejí herci, rekvizity a kulisy žijící jinak v realitě, kolem mě, ve

vzpomínkách nebo dokonce snech (z nichž jsem částečně čerpala u své diplomové práce). Výsledným obrazem je pak autorská kniha, prostor, v jehož rámci se postupně rozvíjí svébytný příběh, který by měl mluvit sám za sebe. Co přijde pak, závisí na čtenáři. Vůbec mi nevadí, když čtenář čte můj příběh jinak a vidí v něm jiný jeho vlastní příběh.

Jsem ráda, že mám konečně během studia (nebo lépe řečeno na jeho konci) možnost ztvárnit autorský příběh z tohoto soudku ve formě knihy, který je zároveň mojí srdeční záležitostí. Během magisterského studia jsem se pokoušela ve dvou případech zpracovávat neméně osobní téma komiksovou formou v rozsahu čtyř stran (mantinel určený vyhlášovatelům soutěže Fumetto, pro kterou byl vytvořen), což se ukázalo jako skoro nemožné. Myslím, že si tyto náměty v mém životě ještě vyžádají svou pozornost.¹

Uvědomuji si, že mimo autorskou tvorbu již platí jiná pravidla (např. při zpracování zakázky nebo ilustrování knihy jiného autora, což jsem si naposledy vyzkoušela právě nedávno v magisterském ročníku při ilustrování publikace pro broumovský klášter), která samozřejmě respektuji a která přijímám jako zpestření a především cennou zkušenost.

¹ Jednalo se o komiks Hear me a komiks Cubes. Ani jeden z nich sice na mezinárodní půdě neuspěl, ale prvně jmenovaný komiks Hear me (Slyš mě) vyhrál první cenu v česko-slovenské soutěži CZ.KOMIKS15.

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Nad autorskou knihou většího rozsahu jsem přemýšlela už od počátku magisterského studia, resp. ihned poté, co ze mě vyprchala únava po odevzdání bakalářské práce, taktéž autorské knihy na pomezí ilustrace a komiksu. Tehdy jsem vytvořila přívětivý příběh o mém psovi pro děti i dospělé.

Daleko před rozhodující volbou tématu jsem s velkým zájmem uvažovala ještě o jiných dvou variantách námětu, které však vyžadovaly hlubší a odbornější sběr podkladů k realizaci. Rozhodla jsem se nakonec využít to, co mám k dispozici bez ohledu na vnější zdroje, a sice čerpat z vlastního života. K této volbě přispělo také to, že jsem na půl roku odjela do Portugalska (do Porta) na stáž v rámci Erasmu, odkud bych měla špatný přístup k již zmíněným odborným materiálům. To, co však zůstalo neměnné, byl zájem vytvořit autorskou knihu.

Po závazném vyplnění formuláře se zadáním DP v květnu jsem ještě neznala konkrétní formu ani obsah své knihy, ale měla jsem v sobě obrysy a motivy, které se vyplňovaly a konkretizovaly postupem času i v souvislosti s tím, co jsem zrovna prožívala.

Při volbě tématu jsem vybírala cestu největší svobody a dbala jsem na to, aby mi zůstaly otevřené dveře do všech směrů při vytváření koncepce.

Spojení ilustrace a komiksu mi plně vyhovuje, protože mi dovoluje pracovat kreativně s vizuální stránkou příběhu a rytmem narace. Některé situace lákají k vyjádření v sekvencích, jindy se hodí text a není třeba vizuálního doprovodu, někdy je tomu naopak. Věděla jsem, že se budu pohybovat ve vícero úrovních vyprávění a komiks se nabízí jako možné řešení, jak vizuálně odlišit různé úrovně, což jsem využila v minulosti například při bakalářské práci a postup se mi osvědčil. V mé DP jsem však nakonec použila sekvenční způsob

vyprávění převážně prostřednictvím celostránkových ilustrací, které byly v sekvencích řazeny za sebou a klasické rozmístění komiksových panelů na jednu stranu jen místy.

Můj cíl byl prostý. Rozhodla jsem se jít cestou bez omezování a vytvořit autorskou knihu, která bude obsahem i formou výsledkem tvůrčích myšlenek, které jsem načerpala během studia a života obecně. Jediným omezením mi bylo datum odevzdání knihy, které výrazně ovlivnilo její rozsah, neboť jsem knihu musela zkrátit o polovinu a zpracovat pouze tři z pěti příběhů. Neberu to však jako neúspěch, protože rozsah knihy i tak dalece převyšuje plánovanou minimální hranici. Uvědomovala jsem si, že je to moje poslední práce, kterou vytvořím v době studia, nikoli poslední práce v životě. Nabízelo se mi zužitkovat to, čeho jsem nabyla. Tedy to, co již ve mně je a z čeho můžu libovolně bez obav čerpat. Vše postupně vyplouvalo na povrch a já se snažila v labyrintu myšlenek najít cestu. Anebo lépe řečeno - podívat se na něj shora a uvidět v něm celistvý obraz.

Tento cíl nebylo dlouho možné uskutečnit, ale proces hledání byl velmi podnětný a je vlastně i součástí příběhu v mé knize. Symbolem labyrintu je motiv obrázku, který hl. protagonistka postupně kreslí a v kterém se všechno odehrává. Celistvě jej můžeme vidět až na konci knihy.

Na závěr této kapitoly použiji příznačnou citaci z knihy Václava Cílka *Labyrinty světa*: „V labyrintu poznáváme, kdo jsme a jak je svět uspořádán. Mnich, který skoro před dvěma tisíci lety bloudil syrskou pouští a našel cestu zpět, radil svým žákům: v životě si vždy buďte vědomi dvou věcí - ta první je, co děláte; a ta druhá je, proč to děláte.“²

Pokud bude v mé knize vidět smysl někdo další, bude můj cíl naplněn po okraj.

² CÍLEK, V. *Labyrinty světa aneb o cestách ze zmatků světa do ráje srdce*, Praha: Albatros,

2014. ISBN: 978-80-00-03704-2, str. 8

3. PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

V Portu jsem začala postupně střídat první myšlenky, které nebyly nikterak násilně formovány. Do doby, než začaly vznikat první vizuální návrhy, zbýval rok, a ten jsem věnovala pouze koncepci, která se dlouhou dobu jevila takřka neuchopitelně. Během letního semestru v Portu (který byl po tvůrčí stránce maximálně výživný) a poté v zimním semestru zpět v Plzni (kdy jsem už začala splétat nitky nápadů) jsem se věnovala školním zadáním, která však byla natolik svobodná, že jsem již zpočátku nevědomě tvořila v duchu mé budoucí diplomové práce.

Na fakultě v Portu jsem byla v ateliéru malby Francisca Laranja, u kterého jsem měla zapsané dva předměty, z nichž první byl souborem velice sugestivních a inspirativních cvičení, které mi v budoucnu několikrát přinesly inspiraci. Bylo to také poprvé, kdy jsem malovala ve škole a necítila se u toho stísněně či jakkoli nepříjemně. Ve druhém předmětu jsme jako magisterští studenti měli privilegium tvořit vlastní soubor prací na libovolné téma. To mě přivedlo k tvorbě skic, které mi posloužily později jako materiál při diplomové práci v jednom z příběhů (který však nebyl zatím realizován). Portugalsko mě také zcela pohltilo svými kachličkami zvanými azulejo, kterými jsou obložené fasády domů. Moje kamarádka je aktivně fotografovala a já pak překreslovala. Kresby jsem použila jak v tamních projektech, tak později i po návratu zpět do Čech.

V kreslení azulejos pokračuji dodnes a vypadá to, že tato záliba zatím nemá konce. Bylo proto téměř nevyhnutelné, že se to výrazně odrazí i v mé knize, kde finální obrázek vytváří uspořádaný barevný labyrint, v jehož středu je maják jakožto důležitý symbolický předmět zasazený na závěr jednoho z příběhů. Autorka (autoportrét) celý rok trpělivě kreslí zády ke čtenáři, zatímco se v knize rozvíjí příběhy. Jde

vlastně o průměr k realitě, kdy jsem po dobu jednoho roku skládala jednotlivé fragmenty nápadů dohromady, z kterých na konci vznikl finální příběh. Jejich ucelení, k němuž jsem se dostala až v lednu, byl pak největší oříšek. To se nakonec podařilo, a také čtenáři je na konci knihy konečně umožněno vidět finální obrázek i celou nástěnku kreseb. Můžeme si tak domyslet, že jsme se dozvěděli pouze o jednom labyrintu, jenž je součástí mnohem většího celku. A je tomu skutečně tak. Jeden rok končí, druhý začíná. Motiv plynutí času je pro mě velmi důležitý a přemýšlela jsem o způsobech, jak ho zprostředkovat i čtenáři.

Jako důležité inspirační zdroje mi posloužily deníkové zápisy, kam jsem si čas od času v průběhu celého roku zapisovala myšlenky. Samotné zápisky jsem nakonec nepoužila, protože se mi jevily jako příliš osobní a výmluvné. Sloužily však jako cenný materiál pro vytvoření základní kostry knihy. V lednu jsem zastavila neřízené přemítání a ze všech dosavadních nápadů jsem prostřednictvím selekce vybrala ty, které do sebe zapadaly.

Tím přirozeně vzniklo i rozdělení na roční doby, přičemž v každém období můžeme spatřovat jinou náladu a prožívání postav. Podařilo se mi tak naplnit můj cíl a demonstrovat plynutí času na ročních dobách. Nejpatrněji vidíme změny samozřejmě v přírodě, což jsem se snažila využít.

Jelikož měla úplně první koncepcí knihy plánované dvě části, věnovala jsem jistou dobu sběru materiálů, které nakonec nebyly použity. Jediným pozůstatkem z této fáze zůstal nápad se dvěma světy, které fungují nad sebou. Tuto ideu mi vnukly moje dětské obrázky. Do určitého věku jsem totiž kreslila zelený pruh trávy na spodním okraji papíru a modrý pruh oblohy na horním papíru jako dva oddělené prostory. Tuto představu posílil italský film *La grande bellezza* (Velká nádhera, 2013), který jsem při vytváření koncepce právě viděla,

v němž měl muž na stropě ve svém domě vodní hladinu. Tímto způsobem tedy vzniklo prostředí pro hlavní postavy v mé knize, které je takto prozrazeno čtenáři na předsádkách jako malá nápověda.

Jednotlivé příběhy dvou dívek jsou hrou se symboly (heřmánek, loď na moři, maják), které slouží jako předměty, s nimiž jsou dívky nějakým způsobem propojeny v jinak minimalistickém prostředí louky a moře. Do obou příběhů jsem zasadila i další postavu, která má důležitý vliv na dějovou složku. Původně pro mne nebyl děj vůbec prioritní a šlo mi spíše o obrazové výjevy z různých úrovní, které by se střídaly a v určitém okamžiku propojily. Nakonec jsem se zabývala vývojem děje u všech příběhů, což může být zajímavější i pro čtenáře.

V prostoru mezi dvěma světy se pohybuje třetí postava nahé levitující dívky, se kterou jsem počítala do své diplomové práce mnohem dříve, než se zbylými postavami. Motiv skoku, létání a pádu (zkrátka různých způsobů pohybu ve vzduchu) mi už dlouho ležel v hlavě a použila jsem ho v minimálním měřítku i do své semestrální práce v zimním semestru. Už tehdy jsem si začala vytvářet skici pohybu, kdy mi byly předlohou videa na YouTube různých lidí provozující freediving nebo animační studie pohybu levitující dívky (viz. internetové zdroje). Nyní jsem pojala námět s levitací velkoryseji a zvolila motiv i do názvu knihy (tímto se z pracovního názvu stal název finální).

První skici jsem začala vytvářet v únoru. Postupně jsem si ujasňovala dějové složky pěti příběhů, kompozici na stránce i v rámci dvoustrany. Ve čtvrté verzi skic jsem počítala s konkrétními texty a jejich umístěním a měla hotovou finální maketu. Počet stran dosahoval na dvě stě, a proto jsem se rozhodla požádat o posunutí termínu odevzdání diplomové práce.

V březnu nabraly věci rychlý spád, mé žádosti nebylo vyhověno, což jsem nebrala jako prohru, ale jako výzvu. Začala jsem předkreslovat finální ilustrace prvních tří příběhů a postupně došla k rozhodnutí

zkrátit knihu, což obnášelo upravení konceptu, souhrnně řečeno projít znovu uspořádání knihy a vypořádat se s mnoha problémy.

Na samotných ilustracích jsem pracovala velmi intenzivně celý další měsíc a od počáteční kresby jsem přirozeně došla k jemnému až malířskému pojetí pastelem.

Od začátku jsem věděla, že nechci použít komiksové bubliny ani vlastní text, který by vyprávěl příběh, později vypadly ze hry i již zmíněné deníkové zápisy. Spoléhal jsem tedy na svoji schopnost vyjádření pocitů pomocí kresby, především atmosférou, čemuž napomohla zvolená výtvarná technika.

Nicméně právě v době, kdy se začínaly teprve líhnout jednotlivé už konkrétní příběhy, přišel nápad s použitím úryvků textů z jiných knih. Tato myšlenka mě velmi zaujala, i když jsem se bála „zásahu“ do jiného díla. Po konzultaci s vedoucí práce jsem zkusila nápad rozvinout a už u něj zůstala. Právě jsem dočítala moji oblíbenou knihu Děvčátko Momo a ukradený čas a v průběhu čtení jsem si začala zatrhávat jednotlivé pasáže. Při úvahách nad dalšími knihami jsem měla téměř jasno. Jonathan Livingston Racek se skvěle hodil k příběhu s motivem létání a Malý princ mě inspiroval pasážemi, v kterých Exupéry prostřednictvím přirovnání mistrně popisoval lidské vztahy. Přišlo mi příznačné, jak tito spisovatelé vyprávějí poutavý příběh s použitím metafor a já se o to stejné snažím ve vizuálním projevu. Přes jiné způsoby využití textů jsem nakonec zvolila volný doprovod na základě toho, jakou náladu v sobě daný text nese (vybrané textové pasáže jsem vyjmula z původního kontextu, třídila jsem je podle vyznění a přiřazovala na novou pozici do mé knihy). Tím vznikla koláž obrazu a textu, která dohromady vytváří nový celek. Při sazbě jsem prokládala ilustrované strany bílými, s čímž jsem na začátku nepočítala. Tím byl textům dopřán dostatek prostoru, který si právem zaslouží a čtenáři odpočinek.

4. POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Vytvořila jsem autorskou knihu na pomezí ilustrace a komiksu, která je rozdělena do šesti pomyslných kapitol v závislosti na šesti dobách v rámci jednoho roku. Vyprávění začíná a končí předjařím, které je pro mne důležitým mezníkem ročního koloběhu. Toto mezidobí v knize plní svoji funkci, uvádí nás do děje a na konci pomyslně otevírá další rok a vyvolává v nás záměrně pocit otevřeného konce.

V knize můžeme vyzorovat celkem čtyři komorní příběhy, z nichž jeden zastřešuje všechny ostatní, což vyplývá až na konci. Reprezentuje ho dívka, která se na začátku knihy usadí ke stolu, za nímž je barevná záclona, a začne kreslit. Čtenář neví až do poslední chvíle, co dívka kreslí, ani co je za záclonou. Příběh je výtvarně odlišný od ostatních a uvádí vždy každou roční dobu jednou ilustrací.

Další tři příběhy se odehrávají de facto v myšlenkách hlavní dívky, resp. v obrázku barevného labyrintu (azulejo), který kreslí. Ve všech příbězích sama vystupuje ve třech podobách, ve třech různých prostředích. Bylo důležité stanovit si, jak budou postavy vypadat, protože jak čtenáři dřív nebo později dojde, všechny tři dívky jsou ve skutečnosti jedinou postavou. Rozhodla jsem se je přesto pro jistotu odlišit i barvou vlasů a šatů, přičemž jedna z dívek nemá oblečení žádné. Všechny tři příběhy jsou malované pastelem s ohledem na rozlišení jednotlivých prostředí. Modrá - moře, zelená - louka, červená - loď...

Jak jsem již dříve předznamenala, všechny tři příběhy jsou jen projekcí reálné dívky, která kreslí abstraktní obrázek (azulejo), v jehož nejhlubším středu je maják, který vidíme až při několikanásobném přiblížení na konci knihy. Právě z centra celého motivu má jedna z postav výhled a schopnost vidět svět celistvě. Nahota a záměrná éteričnost této postavy i prostředí symbolizuje spíše vědomí nebo

ducha, než reálnou dívku z masa a kostí. Jinak je tomu u zbývajících dvou příběhů, z nichž se jeden odehrává na louce a druhý na moři. Obě hlavní protagonistky prožívají odlišné příběhy a zdá se, že jsou odlišné i charakterově.

Celkové plynutí děje koresponduje s náladou jednotlivých ročních dob a přirozeného koloběhu, kdy se střídá období vzniku, růstu, zániku a znovuzrození v novém roce (předjaří - nový začátek, nutkání vyrazit na cestu, jaro - období růstu a poznávání, léto - sklizeň prvních plodů/důsledků předchozích činů, gradace děje, podzim - opuštění starého, zpomalení děje, zima - zdánlivá stagnace, spánek, předjaří - probuzení k nové aktivitě).

Kniha je tvořena s vědomím, že čtenář nemusí na první ani druhé prohlédnutí pochopit příběh. Je na něm, aby si vše postupně prohlédl jako celek nebo odděleně podle svého zájmu. Stejně tak může v příběhu postav spatřovat vlastní příběh nebo odraz svých pocitů. V neposlední řadě může vytvořit nový rozměr i vlastní asociací s texty.

Ačkoli jsem původně plánovala použít specifickou techniku pro každý příběh, jsem zpětně ráda, že jsem zůstala u jednotného stylu a pracovala se škálou, kterou mi nabízel pastel. Podpořila se tak moje myšlenka, že všechny příběhy patří ve skutečnosti k sobě a jsou určitým způsobem propojeny.

Po zdlouhavé digitalizaci a úpravě scanů jsem na základě makety vyřadila strany a tiskla jsem s pomocí otce v jeho malé firmě, kde jsem mohla být u celého procesu tisku. Vybrali jsme papír odstínu slonové kosti, který zmírňoval přechod z celobarevné strany do nepotištěné a zároveň nebyl zatónovaný natolik, aby nepříznivě ztmavil tisk ilustrací.

Knihy jsem si zhotovila sama až po knihařské zpracování včetně zavěšení do desek. Potah jsem potiskla ilustrací, která korespondovala s tím, co se odehrává uvnitř knihy, ale neprozrazuje příliš.

Nemohu a nechci tvrdit, že je moje kniha doslova přínosem pro daný obor v tom smyslu, že by přinášela něco nového, co tu ještě nebylo ani neskýtá poučení. Tvrdím však, že může být přínosem pro jednotlivce, který bude ochoten se zamyslet, zpomalit a najít v mé knize něco spřízněného. Věřím, že přínosné nemusí být jen to, co překračuje hranice, boří staré mýty, případně to, co plní nějakou praktickou funkci. Tím se dostávám zpět k tomu, co jsem uvedla již v první kapitole o smyslu umění. Je inspirativní a skvělé, že je kolem spousta výborných knih a ilustrátorů, nesnažím se s nimi však soupeřit ani srovnávat. Tvoříme přeci proto, abychom ze sebe dali to nejlepší, jediné tak můžeme něčím opravdově přispět (a pocítit to sami *na sobě*).

Na závěr bych chtěla poděkovat své vedoucí práce za to, že mi s důvěrou poskytla prostor a svobodu při tvorbě knihy, jejíž výsledek vypadal nejistě až do samého konce.

5. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

1. BACH, R. *Jonathan Livingston Racek*. Praha: Synergie, 1999.
ISBN: 80-86099-23-7
2. ENDE, M. *Děvčátko Momo a ukradený čas*. Praha: Albatros, 1979.
ISBN: 13-880-79 14/55
3. CÍLEK, V. *Labyrinty světa aneb o cestách ze zmatků světa do ráje srdce*, Praha: Albatros, 2014. ISBN: 978-80-00-03704-2
4. SAINT-EXUPÉRY, A. *Malý princ*, Praha: Albatros, 1977.
ISBN: 13-654-KMČ-77 14/45

B) Internetové zdroje

SPUTNIK, F. Basic Broom Handling Technique 2. In Onanimation, 2017, č.1, s. 1.

Dostupné z: <<https://onanimation.com/2017/02/26/basic-broom-handling-technique-2/>>

6. RESUMÉ

My goal was to create very personal author's illustrated book with combination of comic and illustration. The title of book is *When the snow melts, I jump* and it refers to one of the main motives in the story and also general mood in the beginning of the book.

The book consists of 161 pages and is divided into 6 sections which are based on seasons of the year - early spring, spring, summer, autumn, winter and again early spring. Time between winter and spring is important for conception of the story, it works as function of introduction and conclusion with open ending which reminds us constant cycle in the nature and in our life. The time which I spent by creating conception of a story from the first idea to final aspect of the book, is reflected by the period of time of one year in the narration inside the book itself.

There are four intimate stories in the book which are connected by one protagonist although they are being played out in different spaces. The reader finds the surprise out at the end of the book after he will see that three stories are only three projections of a single girl who draws the abstract picture similar to colourful labyrinth, symbol of her life and mind.

All stories are painted by pastel technique with the accent of poetic atmosphere and colours. I created more than 70 illustrations which are alternated by empty pages with part of text from my favourite books: *Momo* by Michael Ende, *Jonathan Livingston Seagull* by Richard Bach and *The Little prince* by A. de Saint-Exupéry Exupéry.

I would like to emphasize I created this book with knowing that reader can understand the story on his own and see his own associations and story.

7. SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Skici prostředí (Porto) pro příběh o klukovi a čápovi
(nerealizovaný příběh)

Příloha 2

Ukázka skic - Kluk a čáp (nerealizovaný příběh)

Příloha 3

Ukázka skic - Holčička a motýl (nerealizovaný příběh)

Příloha 4

Skici postav v pohybu - pro příběh s motivem létání

Příloha 5

Ukázka skic - Skok

Příloha 6

Skici postav v pohybu - pro příběh s plavbou k majáku

Příloha 7

Ukázka skic - Plavba k majáku

Příloha 8

Ukázka skic - Heřmánek

Příloha 9

Maketa č. 1 (pět příběhů)

Příloha 10

Maketa č. 2 (pět příběhů)

Příloha 11

Ujasnění kompozice a práce s textem

Příloha 12

Skici nových kompozičních řešení

Příloha 13

Finální rozložení (3 příběhy)

Příloha 14

Tvorba titulků - původní ilustrovaný návrh a použité písmo

Příloha 15

Postup práce - podmalba

Příloha 16

Postup práce - finalizace (dokumentace práce v ateliéru)

Příloha 17

Skica - podmalba - finální ilustrace (hledání)

Příloha 18

Skici dvoustrany

Příloha 19

Finální dvoustrany

Příloha 20

Ukázka postupu k finální ilustraci

Příloha 21

Obálka - inspirační zdroje, první nápady

Příloha 22

Obálka - inspirační zdroje, finální ilustrace

Příloha 23

Předsádky - první podnět a finální ilustrace

Příloha 24

Azulejos použité v závěrečné ilustraci (Porto)

Příloha 25

Azulejos kreslené po návratu ze stáže + předlohy

Příloha 26

CD

Příloha 1

Skici prostředí pro příběh o klukovi a čápovi (nerealizovaný příběh)

(Porto, jaro 2017)

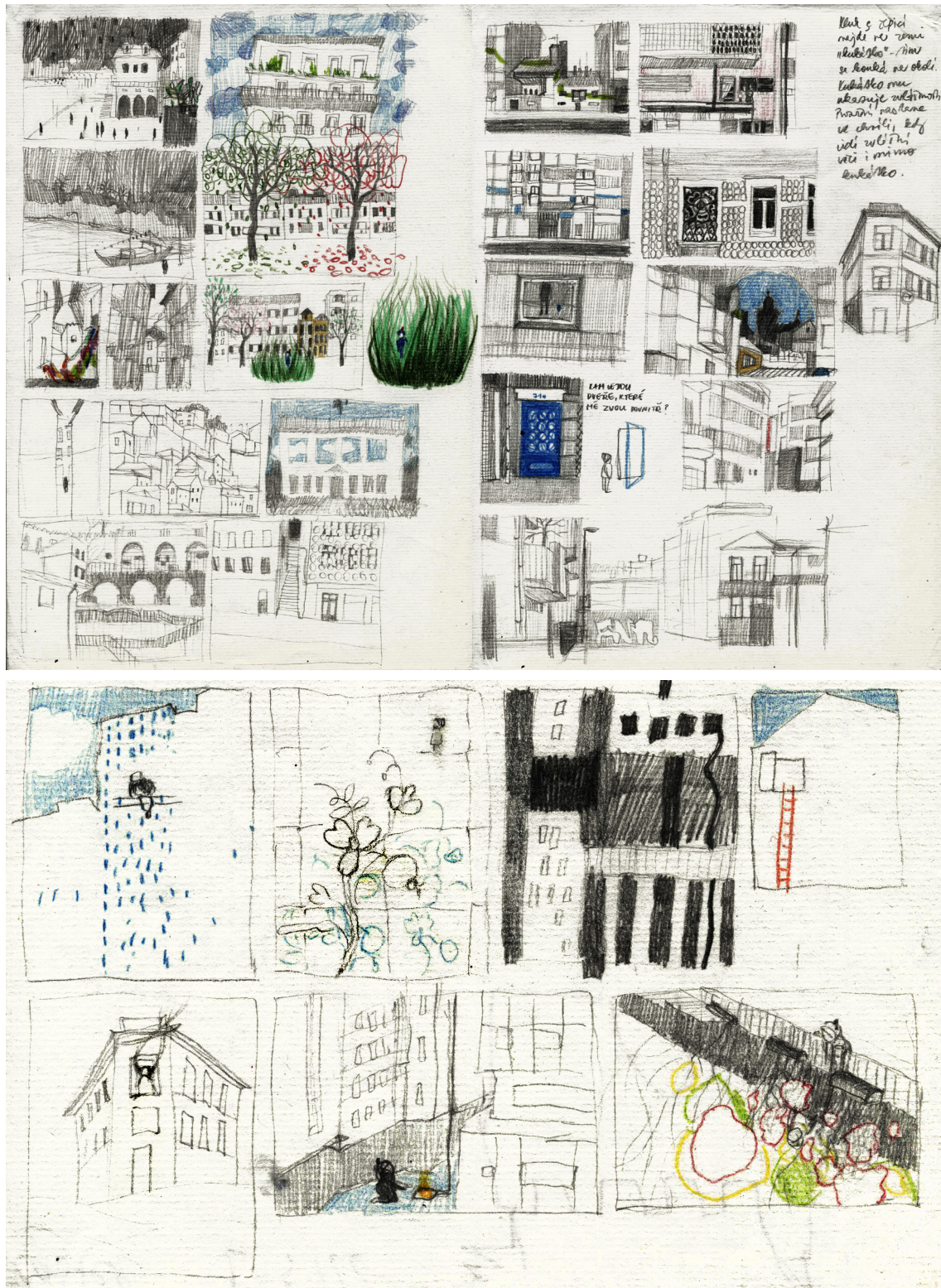

foto: vlastní

Příloha 2

Ukázka skic - Kluk a čáp (nerealizovaný příběh)

(únor 2018)

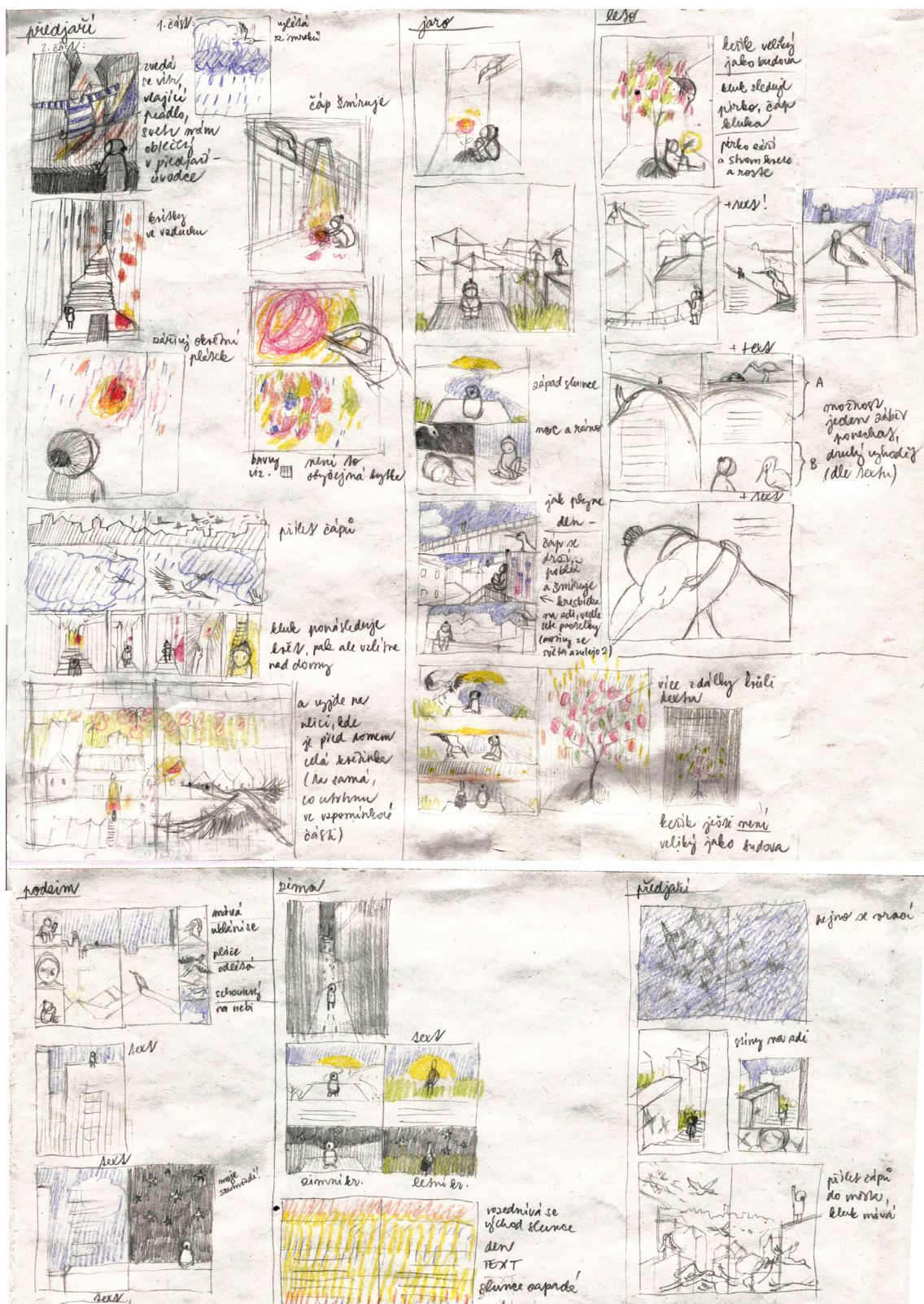

foto: vlastní

Příloha 3

Ukázka skic - Holčička a motýl (nerealizovaný příběh)

(únor 1018)

foto: vlastní

Příloha 4

Skici postav v pohybu - pro příběh s motivem létání
(listopad 2017)

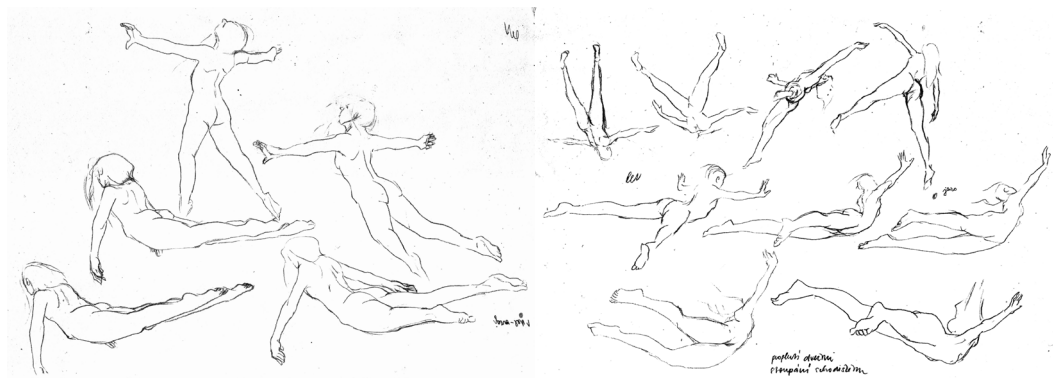
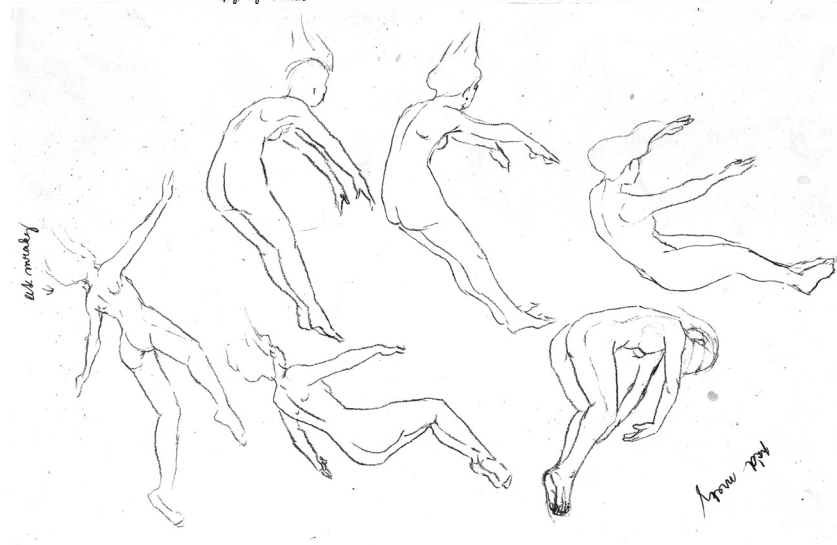
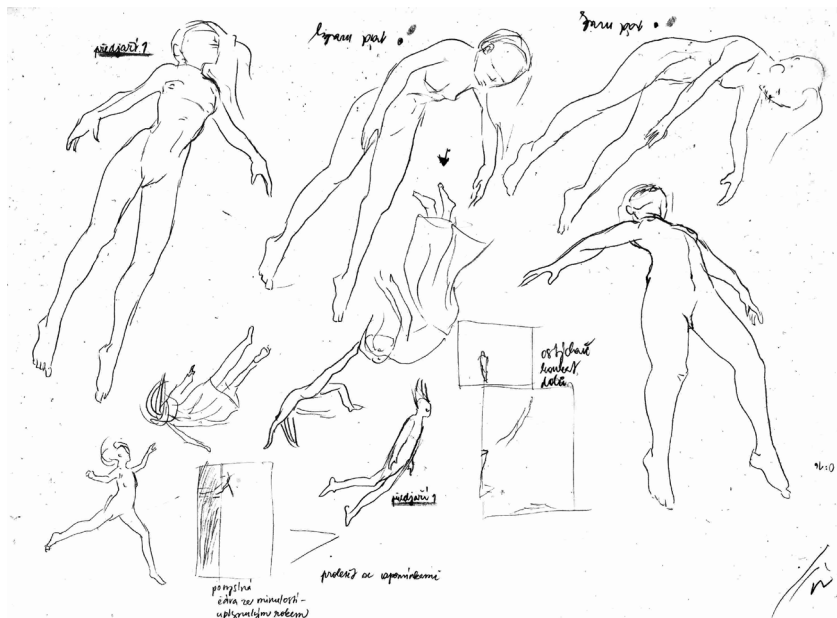

foto: vlastní

Příloha 5

Ukázka skic - Skok

(únor 2018)

foto: vlastní

Příloha 6

Skici postav v pohybu - pro příběh s plavbou k majáku

(únor 2018)

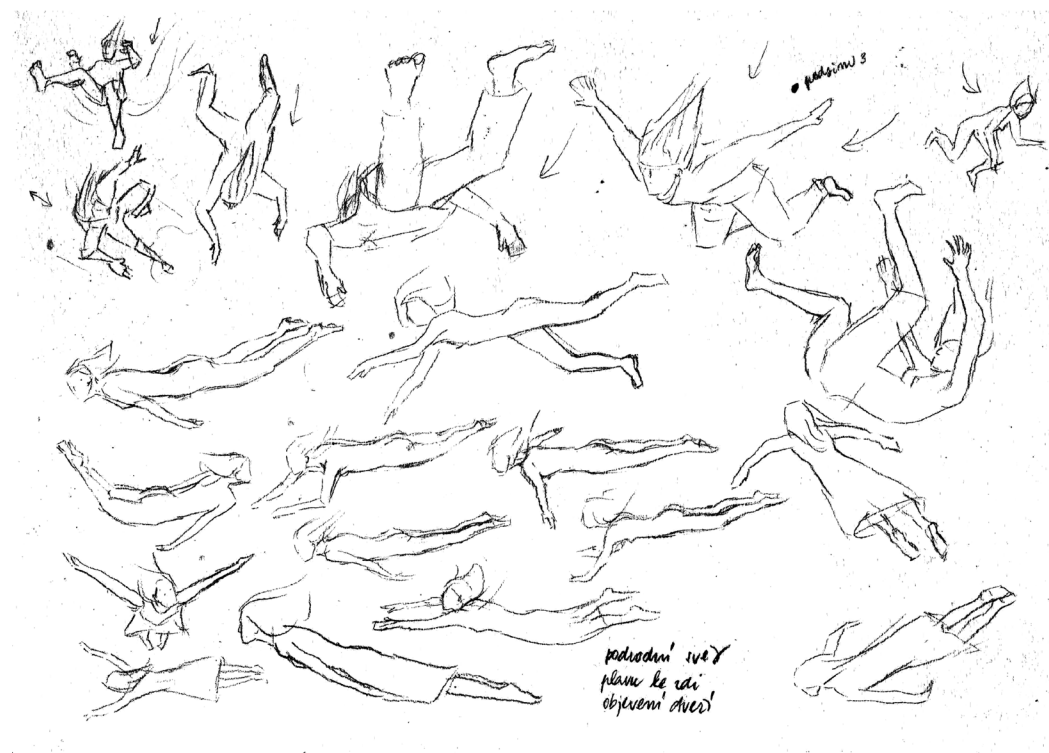
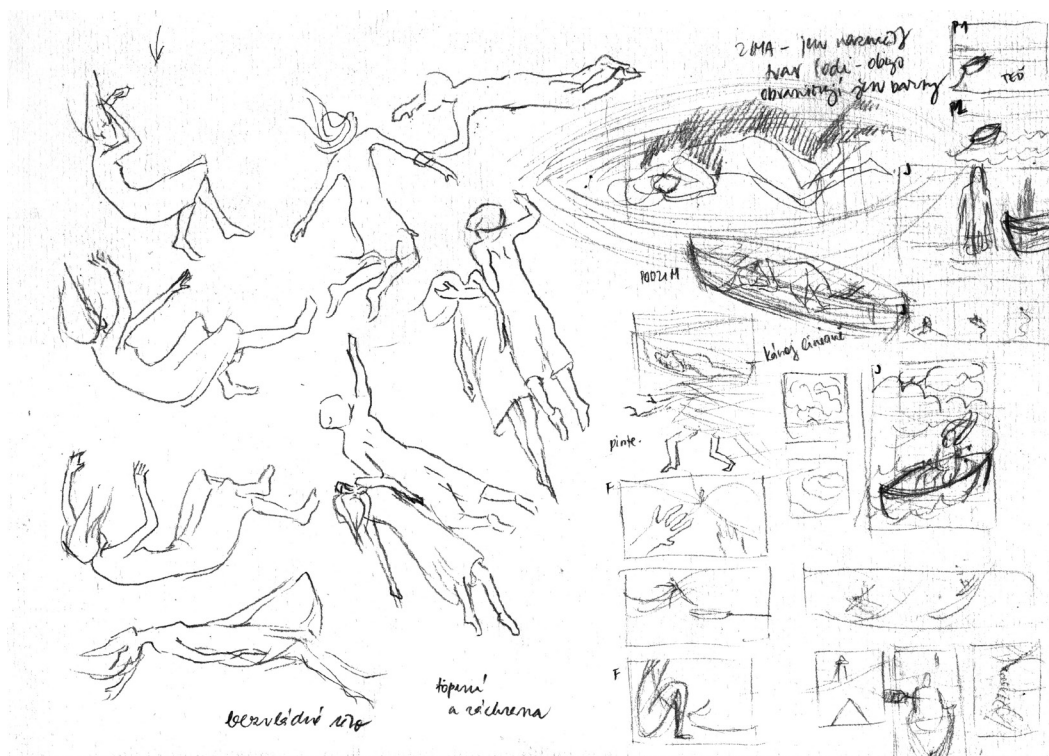

foto: vlastní

Příloha 7

Ukázka skic - Plavba k majáku

(únor 2018)

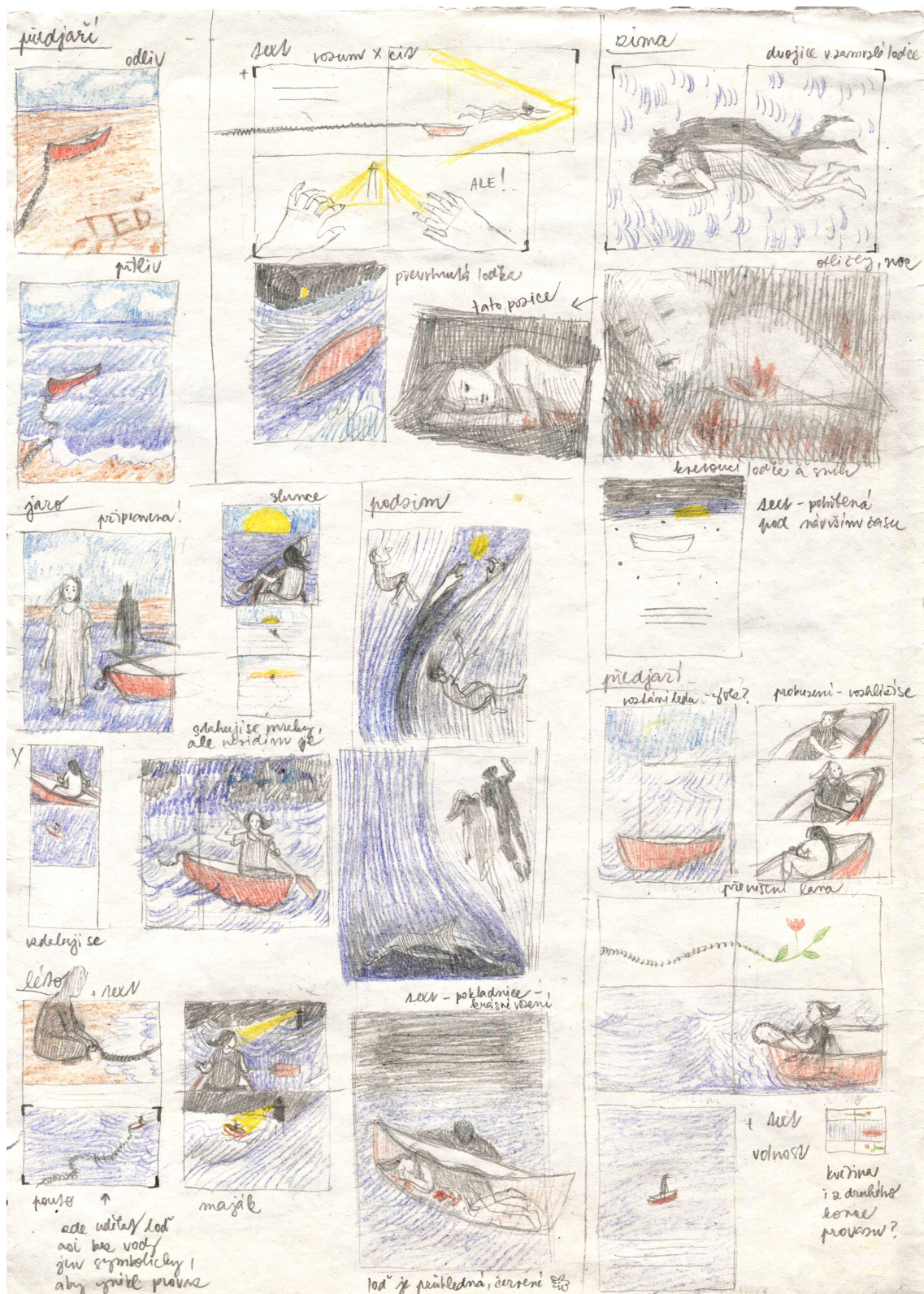

foto: vlastní

Příloha 8

Ukázka skic - Heřmánek

(únor 2018)

foto: vlastní

Příloha 9

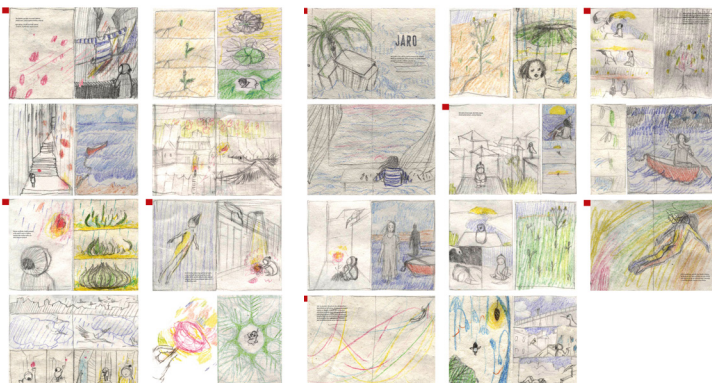
Maketa č. 1 (pět příběhů)

(březen 2018)

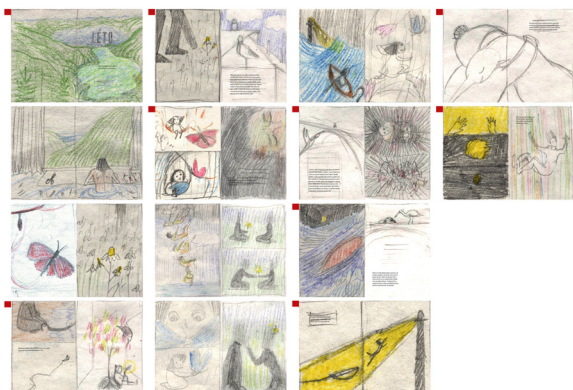
PŘEDJAŘÍ

JARO

LÉTO

PODZIM

ZIMA

PŘEDJAŘÍ

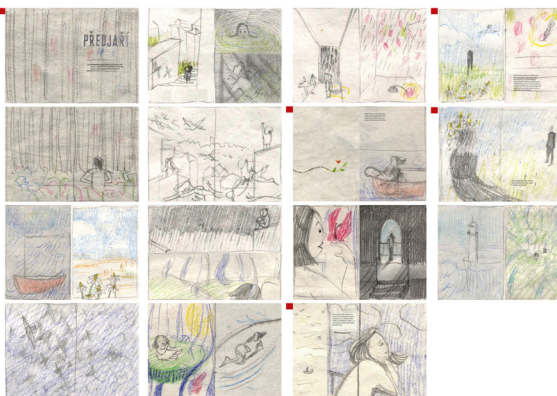
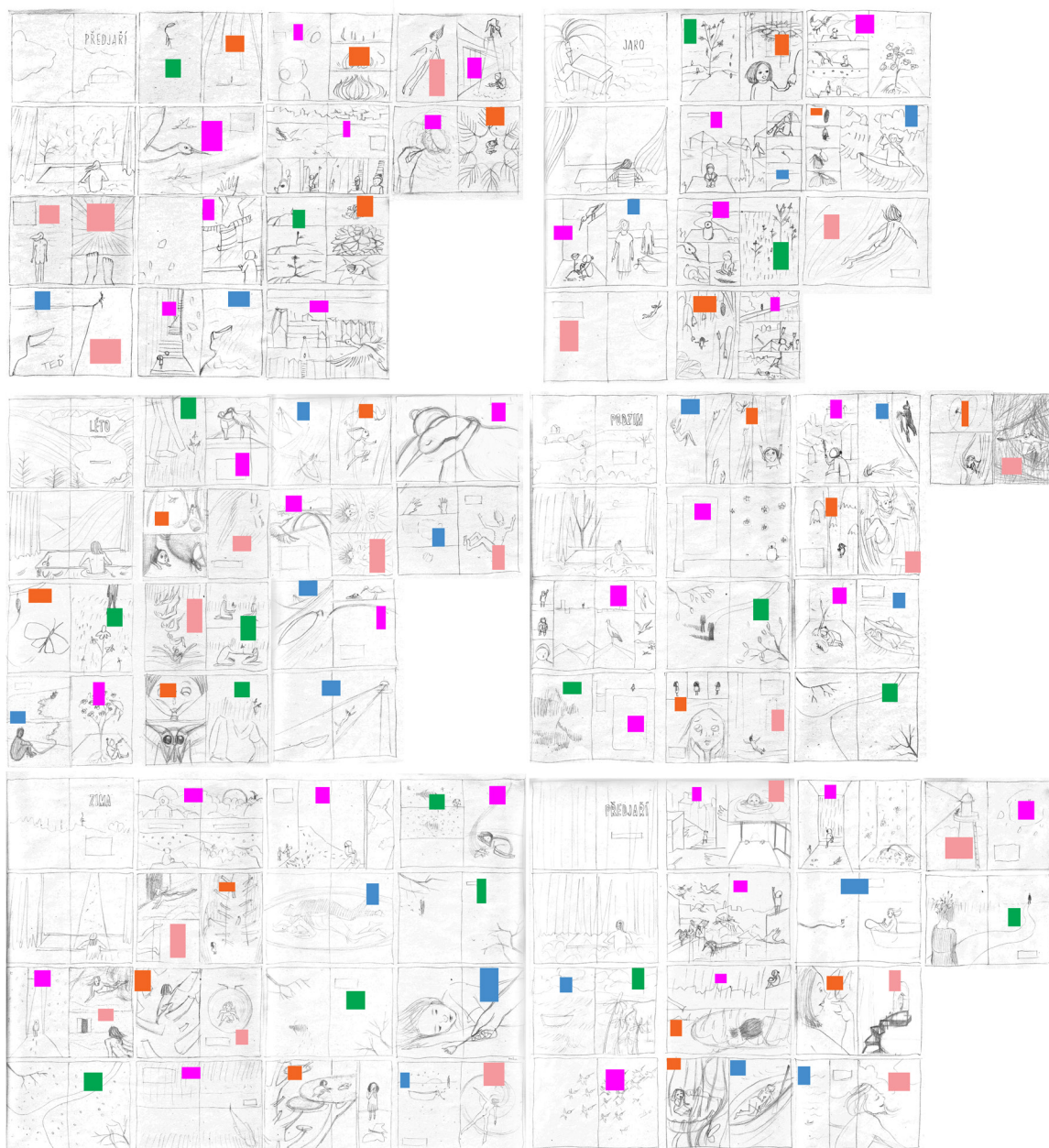

foto: vlastní

Příloha 10

Maketa č. 2 (pět příběhů)

(březen 2018)

- Skok
- Plavba k majáku
- Heřmáněk
- Kluk a čáp (nerealizováno)
- Holčička a motýl (nerealizováno)

foto: vlastní

Příloha 11

Ujasnění kompozice a práce s textem

(březen 2018)

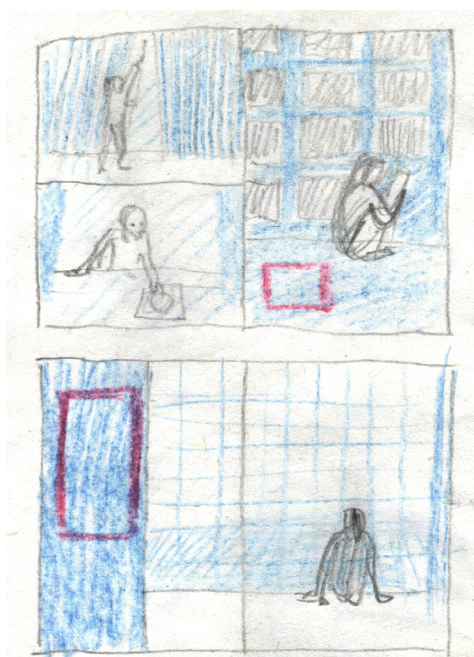
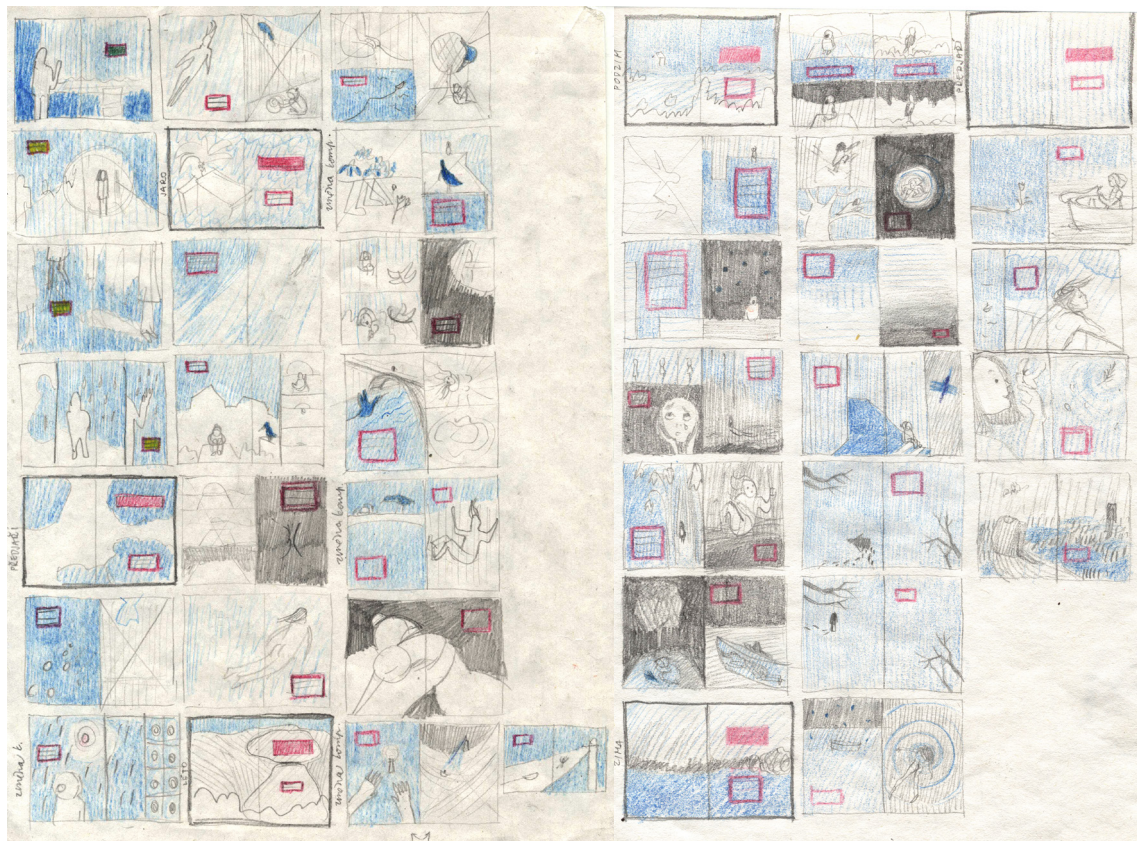

foto: vlastní

Příloha 12

Skici nových kompozičních řešení

(březen 2018)

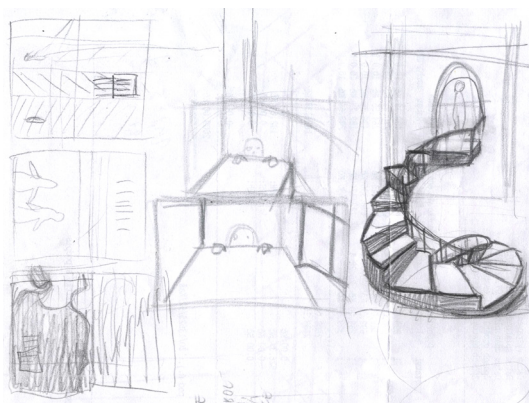
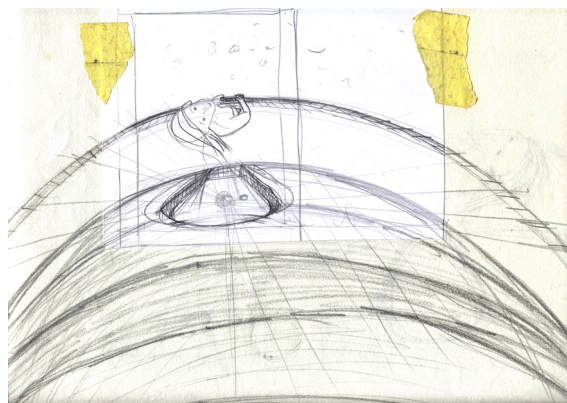
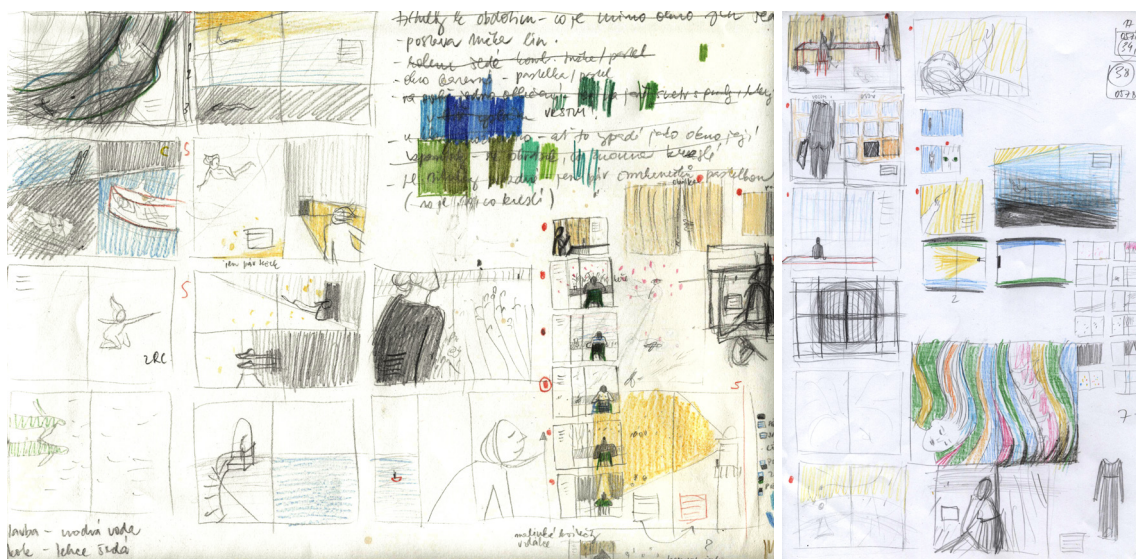

foto: vlastní

Příloha 13

Finální rozložení (3 příběhy)

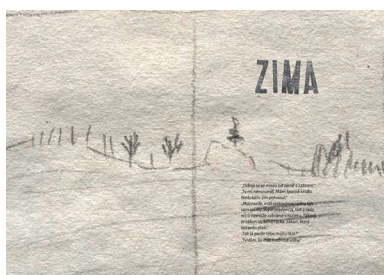
(duben 2018)

foto: vlastní

Příloha 14

Tvorba titulků - původní ilustrovaný návrh a použité písmo

PŘEDJAŘÍ
JARO
LÉTO ZIMA

foto: vlastní

Příloha 15

Postup práce - podmalba

(duben 2018)

foto: vlastní

Příloha 16

Postup práce - finalizace (dokumentace práce v ateliéru)

(duben 2018)

foto: vlastní

Příloha 17

Skica - podmalba - finální ilustrace (hledání)

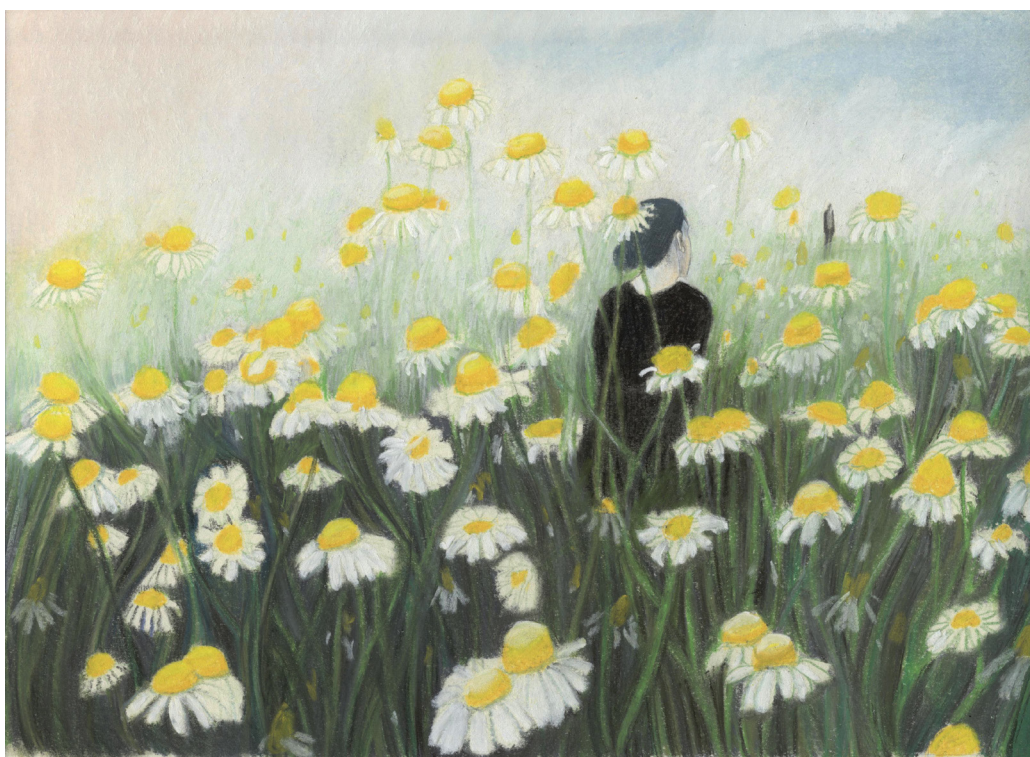

foto: vlastní

Příloha 18

Skici dvoustrany - původní koncept s pěti příběhy

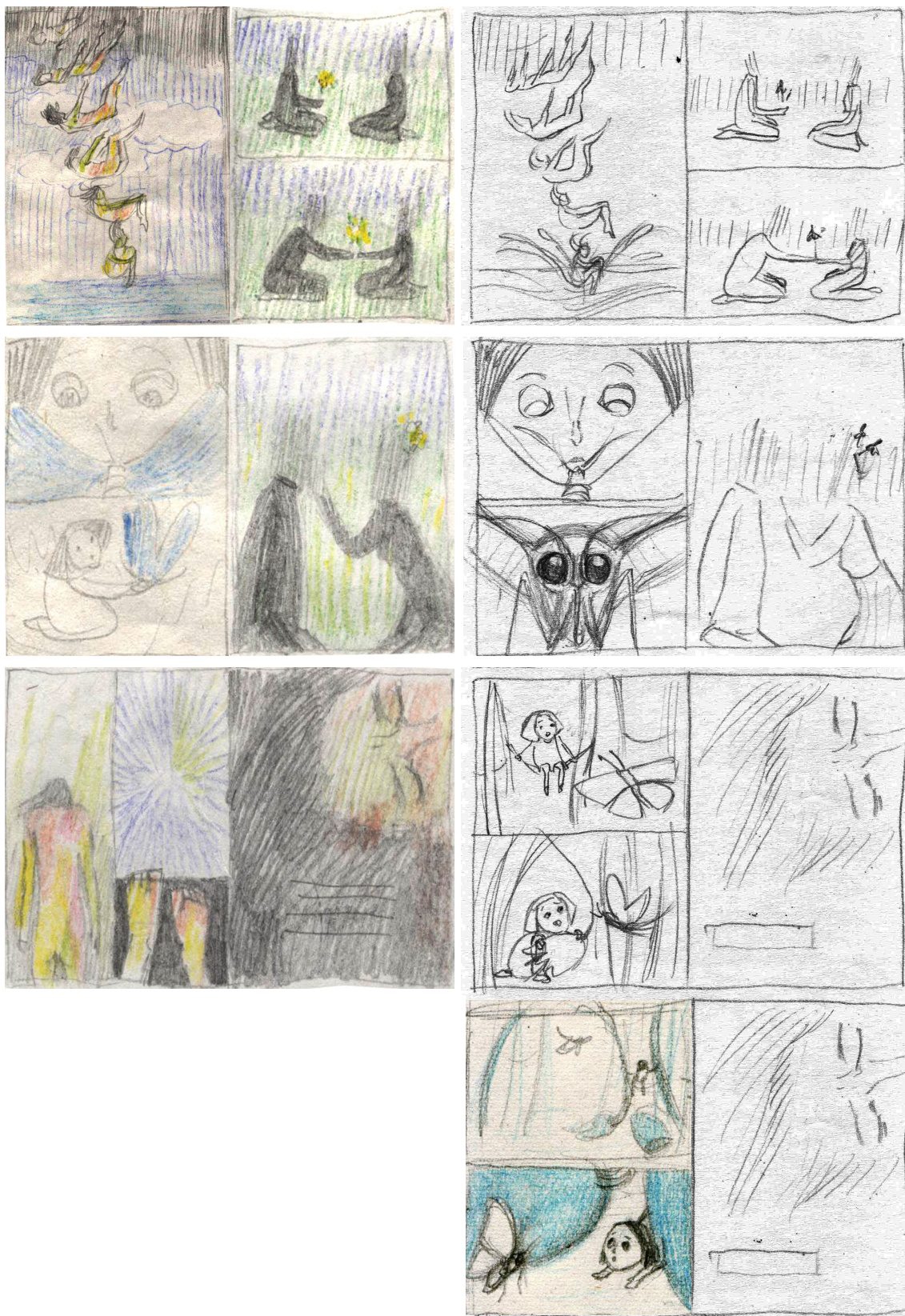

foto: vlastní

Příloha 19

Finální dvoustrany

foto: vlastní

Příloha 20

Ukázka postupu k finální ilustraci

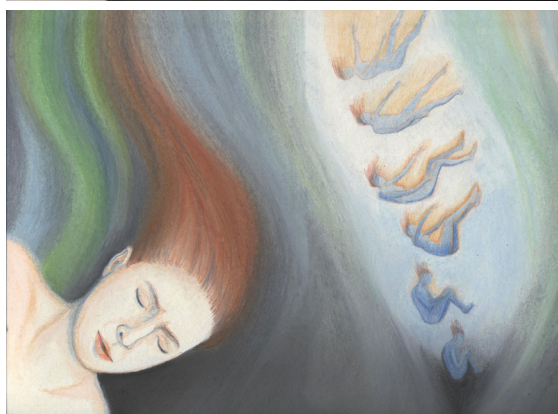
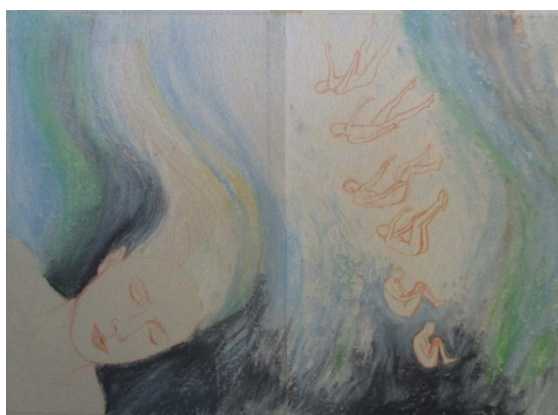

foto: vlastní

Příloha 21

Obálka - inspirační zdroje (autoportrét, Porto), první nápady

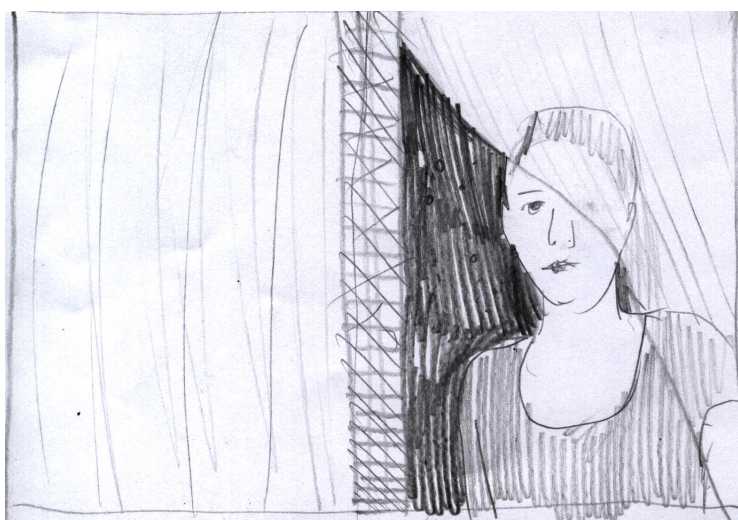
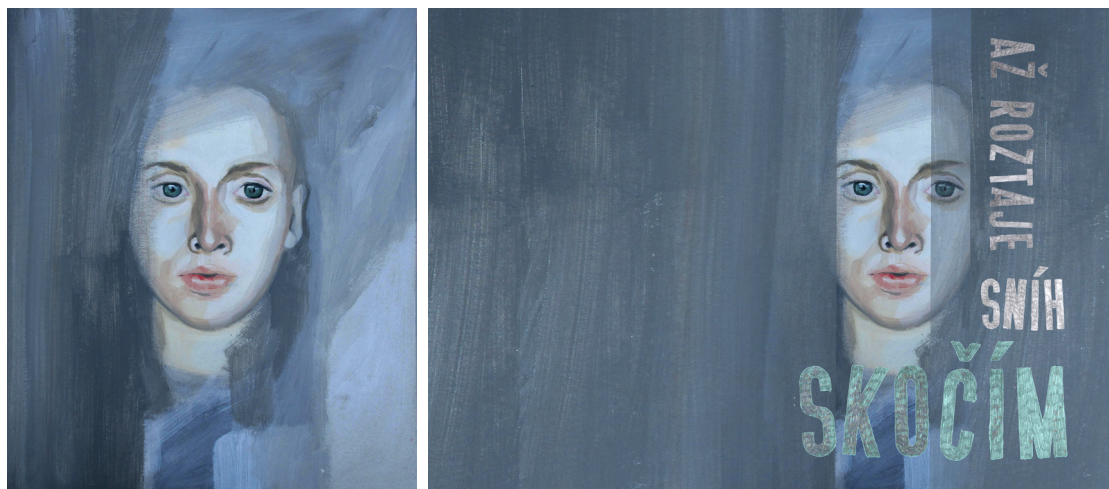

foto: vlastní

Příloha 22

Obálka - inspirační zdroje (autoportrét, Porto), skici a finální ilustrace

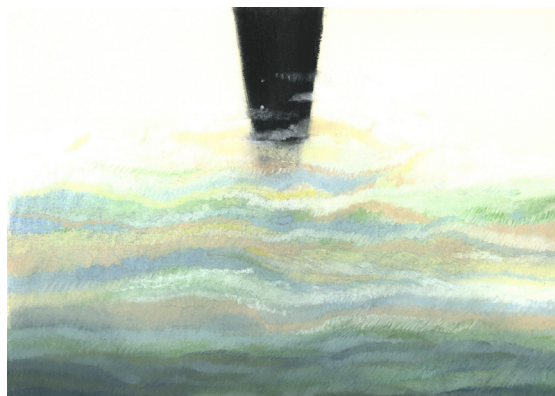
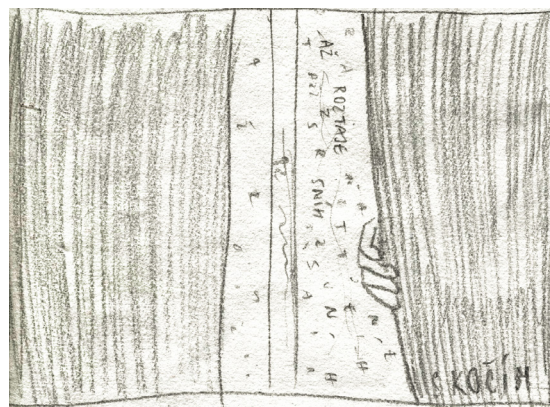
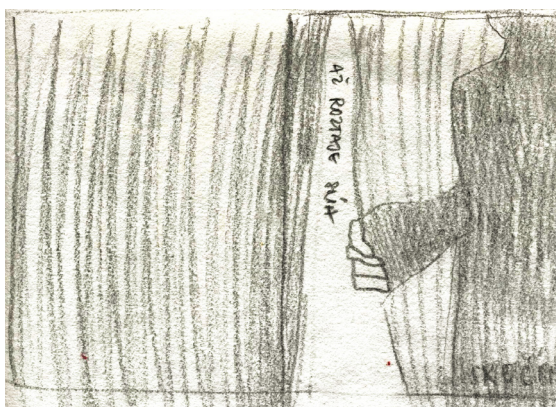

foto: vlastní

Příloha 23

Předsádky - první podnět (vlastní dětská kresba) a finální ilustrace

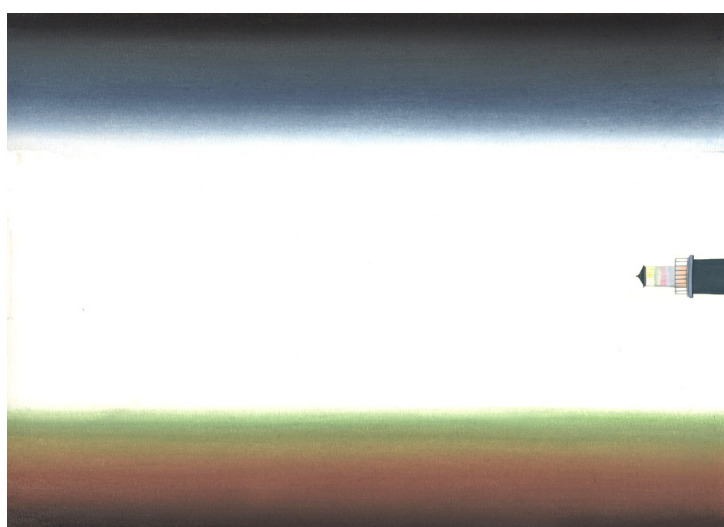
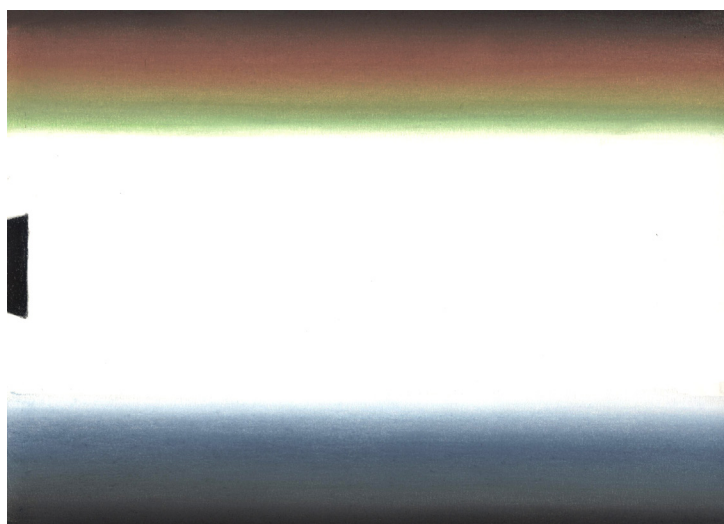

foto: vlastní

Příloha 24

Azulejos použité v závěrečné ilustraci
(jaro 2017, Porto)

foto: vlastní

Příloha 25

Azulejos kreslené po návratu ze stáže + předlohy
(podzim, zima 2017)

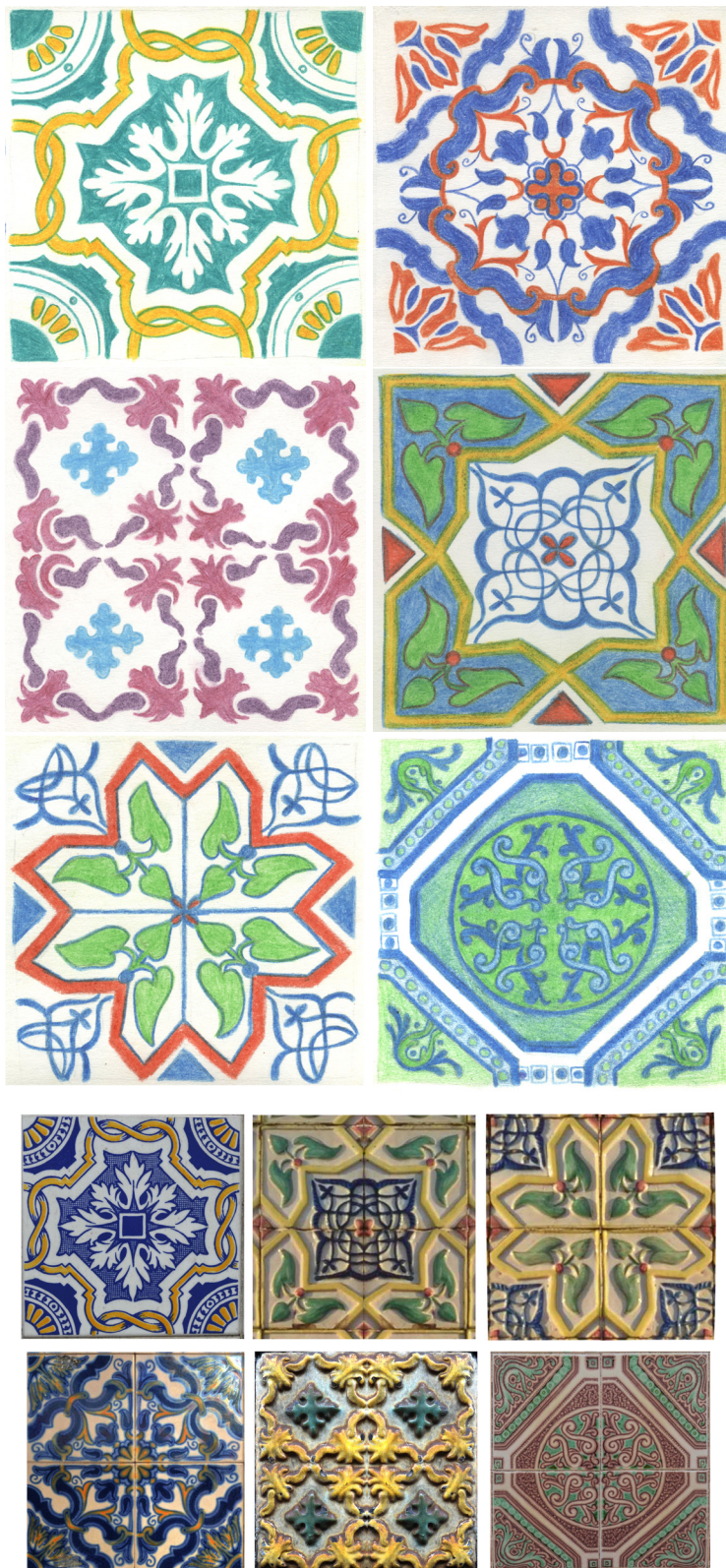

foto: vlastní